

Nevoia unificării practicii judiciare în domeniul comisiunilor de analiză dosar și administrare a creditului

Gabriel MARIN

Șef Serviciu Litigii

BRD – Groupe Société Générale

I. Dispozițiile legale aplicabile – OUG 50/2010

Art. 36. Ordonanța de urgență nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori

(1) Pentru creditul acordat, creditorul poate percepe numai: comision de analiză dosar, comision de administrare credit [...]

(2) Comisionul de analiză dosar și cel unic vor fi stabilite în sumă fixă [...].

(3) Comisionul de administrare se percepe pentru monitorizarea/înregistrarea/efectuarea de operațiuni de către creditor în scopul utilizării/rambursării creditului acordat consumatorului. În cazul în care acest comision se calculează ca procent, acesta va fi aplicat la soldul curent al creditului.

I. Dispozițiile legale aplicabile – Legea 193/2000

Art. 4. Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între profesioniști și consumatori

(6) Evaluarea naturii abuzive a clauzelor nu se asociază nici cu definirea obiectului principal al contractului, nici cu calitatea de a satisface cerințele de preț și de plată, pe de o parte, nici cu produsele și serviciile oferite în schimb, pe de altă parte, în măsura în care aceste clauze sunt exprimate într-un limbaj ușor inteligibil.

(1) O clauză contractuală care nu a fost negociată direct cu consumatorul va fi considerată abuzivă dacă, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, creează, în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

II. De ce este nevoie de unificare a practicii judiciare?

Aplicarea diferită a art. 4 alin. (1) și a art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000 în litigiile în care se analizează caracterul abuziv al clauzelor contractuale prin care se reglementează comisioanele de analiză dosar și administrare a creditului

II. De ce este nevoie de unificare a practicii judiciare?

Majoritatea instanțelor nu țin cont de **o ordine a etapelor analizei caracterului abuziv** al clauzelor privind comisioanele și nu verifică:

- în primul rând, dacă acele clauze sunt exceptate de la analiză;
- și abia în cazul în care nu sunt exceptate, să analizeze dacă sunt îndeplinite condițiile cumulative ale art. 4 alin. (1) din Legea nr. 193/2000.

Alte instanțe, în schimb, **au respectat ordinea precizată mai sus.**

II. De ce este nevoie de unificare a practicii judiciare?

În interpretarea sintagmei „obiect principal al contractului” din art. 4 alin. (6)

- **prestații esențiale;**

VS

- **accesorii** și nu pot fi exceptate de la analiza potențialului caracter abuziv.

II. De ce este nevoie de unificare a practicii judiciare?

„Exprimate într-un limbaj ușor inteligibil” a art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000, presupune **menționarea prestațiilor Băncii** ce urmează a fi efectuate în contrapartida comisioanelor ?

Curtea de Apel București

- „reținând caracterul clar și inteligibil al clauzelor analizate anterior, Curtea constată incidența dispozițiilor art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000, care nu permite evaluarea în continuare a caracterului abuziv al unor asemenea clauze”.
- „...banca nu a definit în contract clar ce reprezintă acest comision lunar de gestionare a creditului calculat la valoarea creditului, dacă este costul unui serviciu prestat, care este acesta, care ar fi situația cuprinsă în noțiunea de gestionare lunară, există sau nu posibilitatea de restituire a acestuia [...] referitor la clauza de întocmire dosar, ...scopul perceperii lui este neclar, terminologia folosită nu este descrisă în cuprinsul contractului”.

Curtea de Apel Alba Iulia

- Tribunalul Hunedoara: „[...] în cauza dedusă judecății [...] comisioanele constituie elemente ale prețului, iar prevederile din contract cu privire la comisionul de întocmire dosar [...] și comisionul de gestionare lunară a creditului [...] au fost clare și redactate fără echivoc”.
- Tribunalul Sibiu: „instanța observă că, în cuprinsul contractelor semnate de părți nu se regăsesc serviciile sau activitățile pe care BRD avea obligația să le presteze în schimbul acestora, nefiind instituită o contraprestație [...] instanța constată că terminologia folosită are un caracter echivoc, iar clienții nu au posibilitatea de a-și da seama ce anume acoperă comisionul de întocmire dosar și comisionul lunar de gestionare/administrare a creditelor și care este motivul pentru care trebuie să le plătească”.

Curtea de Apel Braşov

- Tribunalul Braşov: „comisionul de administrare a crediului este determinat clar în contract ca fiind reprezentat de un procent de 1% din soldul împrumutului, reclamantul neavând nici un dubiu în legătură cu valoarea acestuia la momentul încheierii contractului. De asemenea, reclamantul nu poate susţine că nu a cunoscut prestaţia pentru care se pretinde acel comision, prestaţie ce poate fi uşor înţeleasă din chiar sensul literar al termenului”.
- Tribunalul Braşov: „Ceea ce interesează în cauză este dreptul de informare al consumatorului cu privire la costurile totale ale contractului, care pentru a fi respectat presupune prezentarea de către bancă a unor informaţii minimale privind raţiunea instituirii acestor costuri. În absenţa indicării acestor informaţii minimale referitoare la comisioanele impuse reclamantului, tribunalul constată că aceste clauze nu satisfac cerinţa exprimării lor într-un limbaj clar, inteligibil consumatorului”.

Curtea de Apel Cluj

- Tribunalul Bistrița Năsăud: *„apare ca fiind justificată perceperea acestui comision pentru monitorizarea/înregistrarea/efectuarea de operațiuni de către intimată precum și orice activități legate de administrarea creditului pe toată durata de rambursare a creditului, în contextul în care reclamantii au contractat creditul pe perioadă de 30 de ani”*.
- Tribunalul Comercial Cluj: *„orice alte chestiuni, precum cele referitoare la comisioane percepute pentru diferite servicii, deși pot constitui obiecte ale contractului de credit, nu pot fi decât obiecte secundare ale acestuia, fiind accesorii creditului acordat și având sens numai atâta vreme cât există creditul, văzut ca obiect principal [...] comisionul de administrare este perceput fără a exista precizări în cuprinsul contractului cu privire la fundamentul percepției acestui comision ori destinației acestuia”*.

Curtea de Apel Craiova

- CA Craiova: „în temeiul obligațiilor de administrare și de diligență, operațiunile sunt efectuate de instituția financiară pe întreaga durată a desfășurării creditului și constau în diligența ca rambursarea creditului să aibă loc în mod corect, ratele să fie corect calculate, scadențele să fie respectate, raportările și notificările către instituțiile de reglementare în domeniu să fie efectuate cu exactitate. ... astfel încât condiția dezechilibrului semnificativ nu este îndeplinită, iar comisionul de administrare nu poate fi considerat dobândă mascată”.
- Tribunalul Mehedinți: „reclamantul și-a însușit contractul de credit cunoscând obligația că datorează un comision de administrare dosar, fără a cunoaște însă care sunt serviciile pe care le primește în schimb și fără a avea posibilitatea efectuării unui control asupra obligațiilor asumate de pârâtă sub acest aspect”.

Curtea de Apel Oradea

- Tribunalul Bihor: „în ceea ce privește comisionul de administrare/gestionare, în mod corect instanța de fond a apreciat că prevederea contractuală înscrisă la art. 4 pct. 1 lit. d) din condițiile generale referitoare la comisionul de administrare nu este abuzivă, față de prevederile art. 36 din OUG nr. 50 din 9 iunie 2010 privind contractele de credit pentru consumatori care permite expres în prezent perceperea unui astfel de comision, care de altfel este distinct evidențiat în contract, fiind exprimat în termeni clari și intelgibili”.
- Tribunalul Satu Mare: „în prezenta cauză, comisionul de administrare nu a fost definit de o manieră clară și inteligibilă pentru a se putea verifica dacă acesta a fost aplicat în scopul permis de legiuitor și dacă se justifică suma solicitată cu acest titlu pentru operațiunile de monitorizare/înregistrare/ efectuare de operațiuni de către creditor în scopul utilizării/rambursării creditului acordat consumatorului”.

Curtea de Apel Suceava

- Tribunalul Botoșani: „*cele două comisioane au fost exprimate într-un limbaj ușor de înțeles, determinat prin indicarea sumei fixe (pentru comisionul de întocmire dosar) sau lunar (pentru comisionul lunar de gestionare a creditului), ambele comisioane fiind consemnate și în graficul de rambursare înmânat reclamantei, astfel încât nu poate fi apreciată conduita băncii ca fiind de rea-credință, condiție impusă de norma generală din art. 4 alin. (1) din Legea nr. 193/2000, pentru ca o clauză să poată fi apreciată ca abuzivă*”.
- Tribunalul Suceava: „*în primul rând, Tribunalul constată că terminologia folosită nu este descrisă în cuprinsul clauzei din contractul încheiat de bancă pentru ca împrumutatul să fie în deplină cunoștință de cauză cu privire la motivul pentru care a fost percepută această sumă cu titlu de comision de întocmire dosar [...] Referitor la noțiunea de comision lunar de gestionare prevăzută în convenția de credit, tribunalul reține, faptul că aceasta nu a fost explicată în mod clar și neechivoc sub aspectul motivelor și al condițiilor în care este perceput*”.

Curtea de Apel Timișoara

- Tribunalul Timiș: „*comisionul de întocmire/analiză dosar nu a fost perceput pentru acordarea creditului, ci ca și contraprestație în schimbul unui ansamblu de servicii efectuate în mod real de BRD în favoarea intimatului anterior acordării creditului, perceperea sa fiind permisă de lege*”.
- Tribunalul Timiș: „*instanța de apel reține că acest comision ar trebui să reprezinte contravaloarea unui serviciu prestat de bancă clientului, iar în cuprinsul contractului nu se face vreo trimitere la întocmirea sau analiza vreunui document necesar acordării creditului [...] în realitate, așa cum corect a reținut și prima instanță, comisionul analizat apare ca fiind perceput pentru acordarea creditului, echivalând astfel cu plata unui preț suplimentar pentru executarea obligației principale asumate de prestator*”.

Curtea de Apel Ploiești

- Tribunalul Dâmbovița: „*analizând clauzele contestate, tribunalul constată caracterul inteligibil al acestora pe plan formal și gramatical, dar și faptul că expun în mod transparent funcționarea concretă a obligației impuse prin clauza respectivă, astfel încât consumatorul să poată să evalueze, pe baza unor criterii clare și inteligibile, consecințele economice potențiale care rezultă din aceasta în ceea ce îl privește*”.
- Tribunalul Dâmbovița: „*tribunalul apreciază că în temeiul legii acest comision este unul abuziv în condițiile în care obligația de a verifica dacă o persoană, respectiv o cerere, întrunește condițiile de creditare, revine băncii ca furnizor de servicii, deci costurile aferente acestor activități trebuie suportate de cel ce impune aceste verificări [...] tribunalul reține că această clauză nu respectă exigențele bunei credințe, inserarea comisionului de administrare vătămând interesele patrimoniale ale reclamanților*”.

III. Îndrumări necesare

---

1. Este instanța națională obligată să verifice

- i. mai întâi*, încadrarea clauzelor privind comisioanele în cauzele de exceptare reglementate de art. 4 alin. 6

- ii. abia apoi*, dacă rezultatul este negativ, să analizeze dacă sunt îndeplinite condițiile cumulative menționate la art. 4 alin.1.

III. Îndrumări necesare

---

2. Interpretarea sintagmei „*pretul contractului*” :

Dacă o clauză care reglementează valoarea unui comision de întocmire/analiză dosar sau de gestionare/administrare a creditului este inclusă în noțiunea de preț al contractului, fiind exceptată de la controlul caracterului abuziv, în măsura în care este exprimată într-un limbaj ușor inteligibil.

III. Îndrumări necesare

---

3. Interpretarea sintagmei „*obiect principal al contractului*” :

Mai precis, **dacă aceste comisioane constituie prestații esențiale ale contractului de credit**, fiind asimilate obiectului principal al contractului și fiind exceptate de la controlul caracterului abuziv, în măsura în care clauzele sunt exprimate într-un limbaj ușor inteligibil.

III. Îndrumări necesare

---

4. În aplicarea art. 4 alin. (6) din Legea nr. 193/2000, raportat la noțiunea de clauze „*exprimate într-un limbaj ușor inteligibil*”,

Să se clarifice **necesitatea menționării prestațiilor băncii ce urmează a fi efectuate în contrapartida comisioanelor**, chiar și atunci când scopul perceperii comisioanelor poate fi ușor dedus din denumirea acestora sau din dispozițiile legale sau contractuale incidente, pentru a se considera că acele clauze sunt redactate într-un limbaj ușor inteligibil.

III. Îndrumări necesare

---

5. În aplicarea art. 4 alin. 1 din Legea nr. 193/2000, în ce măsură lipsa detalierii scopului perceperii comisioanelor, respectiv lipsa indicării prestațiilor/activităților efectuate de Bancă în contrapartida comisioanelor percepute **crează automat un dezechilibru semnificativ în defavoarea consumatorului?**

III. Îndrumări necesare

---

6. În aplicarea art. 4 alin. (1) din Legea nr. 193/2000, **în ce măsură valoarea (cuantumul) comisioanelor** poate fi un element în funcție de care se apreciază **dezechilibrul** semnificativ în defavoarea consumatorului?

VĂ MULȚUMESC !

Gabriel MARIN
gabriel.marin@brd.ro